

a népnevelés szent ügyének. Legyen a tanfelügyelő feladata az iskolák feletti felügyelet, de nem tulságos atyáskodás, meg kevésbé burokratikus eljárás.

Sexty György.
(Egy családapa.)

VIDEKI LEVELEZÉSEK.

Tisza-Dada ápril 23.

A mai napra kitűzött közösi joggyó-választás vezetésében Önödy Géza szakasz szolgabíró. Testi sérülés miatt, akadályozva lévén, a választás helyettes elnökül t. Borus Lajos t. loki ref. lelkész küldetett ki. Szabad legyen kiküldetése eredményes pár sorban köztudomásra hozniunk.

Az első adalékot Hosszúnafussy László közösi biztományi tag szolgáltatta, midőn az elnök üdvözlő szövegének harmadik szavába közbevetve azt kemény hangon letorkolta s indítványozta, hogy a különben csekély száma választó közönség a tanácssteremből kizárattassék és a biztományi zárt ajtó meggett tanácsközök.

Az elnök szóli jogának ily megsértését fölösleges volna bővebben elemenzni, miután jogában állt a visszaélőt rendre utasítani, esetleg bíragsban elmarasztalni, mint meliozven helyzetével kibékültnek tekintendő. Tiltakozniunk kell azonban ama helytelen fellogás ellen, mely a község érdekeit képviselő biztomány tanácskozásának titkos misőségét követeli! Mert meg egyrészt minden, a közügyet tárgyzó intézkedések megállapításánál vagy kivételénél a nyilvánosságot korunk jelszavul fogadják; viszont a közösi törvény egyetlen ide vágó pontja sem tartalmazza a nyilvánosság kizárását.

Kérjük tehát igazságszeretete és szabadelvűségéről jól ismert t. Borus Lajos urat, hogy ha más alkalommal hasonló kitérés elfogadandó, ne engedje elnökösödése s a tanácsközök eljárásának ösztönzését jogsull feltevésék által kétsége vonatni s azonos indítványval szemben ajánlja az illető figyelmébe, hogy ki a közvélemény ítélete alól kibújni igyekszik, nem méltó a képviselői tisztességre!

A választás egyaránt csekély horderejű forma kérdés végett elhalasztott; amennyiben az egyetlen pályázó, a megszervezést ismert és közfelügyelő hivatalától néhai Kaposztás Istvánnak fia Kaposztás Pál, jelenleg kelyettes jegyző, a szigorlat előleges letételében betegeség által akadályoztatott, s azon körülmény, hogy a választás előtt 8 nappal beadott folyamodására pályázó illetékes helyről utasítva lön, miszerint a szigorlatot jövő május 15-én, telót a választási határnapon tul teheti csak le, — a tiszteleter méltó biztományt 14 hólélebb tárgyalja által figyelembe nem vétetett.

Valóban kár volt zártajtko meggett tanácsközni! Talán akad volna valaki a hallgatóság közül, aki meg sugja (hisz szögüt tón szabad!) hogy azon álláspont, melyet a biztományi elfogalt, merőben helytelennek nevezhető, mert a nagy-közösi érésedésejöt jegyző állomásának betöltésénél, a közösi képviselölet szerepeitl egyáltalán nem illeti. Nem illeti pedig azért, mert:

1-ör kijelölésnek helye nincs, az állomás pályázat, illetve választás utján töltötven be;

2-ör pályázatot a szolgabíró hirdeti; a pályázók felvételét ő eszközli s így

3-ör a pályázók törvényeszerű képességének megítélése, nem a köz biztományi, hanem, a jözan és egyszerű jogképi szerént, a szolgabíró illeti, aki ha eljárása törvénytelen volna, felsőbb hatósága előtt bevádolható.

A „Szabolcs“ tárczája.

A nőemancipáció kérdése a közelmúltban *)

(Írta: Golenich Karoly.)

III.

Említettük, hogy a nők emancipációjának kérdésében leginkább Angolország az érdem, s itt John Stuart Mill-e első sorban, hogy ezen államban került legelőször az emancipáció kérdése a parlament elé.

Ime holgelyim, azon Angolhon, melynek örösi törvényében öt fénylett azon pont is, hogy nőknek a parlament ülésein jelen lenni nem szabad; azon Angolhon, mely azelőtt a nőket a legnagyobb méllözésben reszeltete, most egyszerre, mintha csak a szep női szemek elvarázsolták volna, 190 ezer nőnek kíván adni szavazatjot. Vajjon minek lehetne e hirtelen változtat tulajdonját? Annak-e, hogy oly kitűnő nevet, mint Stuart Mill, Cobden, Bright, Hughes Tamás, Tawell, toial és szonolattal védtek ez ügyet?... Vagy talán annak, hogy Nagy-Britanniában a nők sokall szamosabolak, mint a férfiak, azon oknál fogva mivel a férfiak, legtöbb része kíváncsi?... Vagy talán épen a nők erőlésök, akik kávé és konyha mellett kipirult arczal vitattak meg az öket érdeklő kérdéseket? Mi nem törődünk sokat e kérdés megjeltesével; elég az, hogy a parlament elé csakugyan terjesztett bill, mely a nők politikai képességének elismerését vélté.

Tárgyalhatlan azonban, hogy a nőknek ez erélyes föllépése Angolhonban, leginkább annak tulajdonítható, hogy már jóval azelőtt egy regények, mint bölcsészeti műveköl, kiaknázták az elveket. Így például Legouvének „L'Histoire morale des femmes“ (Erdölösi története a nőknek), és továbbá a „XIX-ik századbeli szegény nő“ című szpirodalmi műve Danbik kisaszonynak, majd a Dauverger „A nők politikai s társadalmi állása“ című műve, végre Bathery és Giele művei, Farnham Elisa kisaszony rajogzó szónoklatai, épen úgy készíték elő Anglia hölgyeit a bekövetkezendő vitákra, valamint az encyclopedisták, D'Alambert,

Lehet azonban, hogy a békétlenkedők mindezt igen is jól tudták; de időt akartak kicsekkanni, hogy: bukott agyuk felátaszatást megkérthessék? Elöre gratulálunk a régi sikerhez!

Többen.

CSEVEGÉSEK.

Mari: Vilma! mit keresett nálatok N. N. táncmester?

Vilma: Nálnuk nem volt édesem sem tegnap sem tegnap előtt.

Mari: Már engedj meg lelkeim; de én saját szememmel láttam kapuzokon belepni és csuklamlar kijönni. Epen azért kérdeztem; mert gyors visszajövele nagyon feltűnt előttem.

Vilma: Éu nem értelek; no de várj csak, behivom Nánt, ha tud-e valamit a dolgról. (Náni belep.) Ki volt itt tegnap délelőt?

Náni: Egy „hosszu kalapos“ ember.

Vilma: Mit keresett?

Náni: A nagyságos asszonnyal kívánt volna beszélni; de én kalapjáról azt hittem hogy kéregető; teóhat elutasítottam azzal, hogy senki sincs itthon.

Náni: Na ez megjárta szegény, — „cylinderevel“.

UJDONSÁGOK.

(K-s.) A szabolcsi és hajdusági tankerületben a póttanfolyamok megtartását, a közoktatási ügyészség ezre is elrendelte. A tanfelügyelő ur önágysága e póttanfolyamot Nyiregháziara elajánlta athen, ha t. i. a város hajlandó lenne a tanító ur számára, mindazon előnyöket biztosítani, melyekben N.-Kálló városa részesítette volt öket E föltételek a következők volnának: 50-60 szegényebb sorsu tanítónak ingyen lakás s allendő ellátás; kieszőkölése a város részéről annak, hogy a szegény tanítók lehető jutányos árért, egyes vállalkozóknál, tömegesen kaphatnának kosztot, ami lehetővé tenné részüköl azt, hogy havi 18 forint-jukból is megtakaríthassák valamit; végre egy 130-150 ember befogadására alkalmas terem, dipnelkül használható. Ezek azon föltételek, melyeket ha Nyiregházi városa kieszközöl és biztosít, az ezidei kezeidei póttanfolyam városunkban fog megtartatni. Mint tudjuk a közügyek iránt melegen érdeklődő polgármesterünk tegnap tanácskozást tartott ez ügyben az illető szak- és érdekefériakkal. Meg vagyunk gyözödvé, hogy Nyiregházi városa két kézzel ragadja meg e szép alkalmat s mindent elkövet, hogy városunk eteketiben is gyűés központja legyen a kerületnek.

× A „Tisza“ biztostí a jelzálogbank, igazgató tanácsa, mint a „Debreczen“ írja, az üzlet körüli teendők tárgyában szerzett tapasztalatok felhasználásával, a hivatali állomások és általános készállásait, illetőleg azok czélrészibb berendezését akap eszközkölte, hogy körülbelül 500-600,000 forint kiadás megtakarításával, az üzlet nemcsak nem fog szűvedni, sőt biztosan mondhatni, hogy még nyerdend elevegségében E jelentékeny megtakarítással egyjuttató művelet úgy hajthatik végre, hogy alig 6-7 hivatalnok hósáttatik el, akiknek egyrésze, különben is már előbb lemondott. A részvényesek mindenbizonytal örömmel fogadják a nevezett tervsület e czélrészitl takerakos intézkedését.

(sz.) A tanítóképzési póttanfolyamon működő tanár- és tanító uraknak, a közoktatási miniszterium összesen 390 forintot ajánlott. A természetli tudományok és földrajz előadójának 150, a magyar nyelv és számtan előadójának 100, — a tornaszat és kertészet előadójának 70-70 forintot

Rousseau, Diderot, Voltaire stb. a francia népét a forradalomra.

Szóval, élethálál harczra készültek Anglia hölgyei 1872 ápril vége felé A bill, melyet az angol parlament elé terjesztettek, nem kíván egyebet, mint azt, hogy a nők ezenul szavazatjot nyerjenek a politikában, melynek eredménye az lett, hogy 143 nőimádó szavazatot a kérdés mellett, s 222 ellenre. Így tehát a nők aprilis jartak, s Európa kaczaja felelő követelésekre, s mindenképp úgy tekinté az ügyet, mint aprilisi jatekot.

De hiába veretett egész Európa. Vajjon a nők oly könnyen odaengedték volna a gyozelmi babért?... Nem! Hol nem használt kérdés, ott a szemek parancsoltak s a korai ajkak mosolyra nyitlakt. Amor, Erató mid társul szögöttek, csakhogy a gyozelem biztos legyen. S ime a merev s flegmaticus Gladston hevüléni ked a sok előre mosolygó arczra. Dsirach pedig tökéletesen belesik a verembe, Bright betegsége daczára is felhívul. Tawtel plane oly tüzes lesz, hogy egyebet sem tesz, mint mindig szonokol a nők jogai mellett. Mondja aztán valaki, hogy a nőknek nincs hatalmuk

és a nők forogoldásának, mosolygásának, biztástásának eredménye már is az lett, hogy a szavazatok poptant gyorsasággal szaporodtak.

De még ez mind nem elég! A nők nagyon ügyesen kitűztek kutatni a férfiak gyengéit. Gyűléseket hirdettek a legszebb termekbe, s megjelennek a legszebb hölgyek vitaközni a női jogok mellett.

Vajjon volna-e oly fiatal ember, aki az így gyűlésbe ne menne el? hol egyjutté llyt egy csokrot, az élet kertjéből a legszebb virágokat, s vajjon nem bizonyosnak mondhatók-e már előre a fiatal menyecskék gyűlésmel, hanem a férfiak, mint Ullyses, be nem dugják fileiket a sok szép szavak előtt, s nem úgy jönnek meg, mint az óskor bírái, hogy egymást nem látva itéltek a bűnösök felett?

Ily nagy gyűléseket rendeztek Anglia hölgyei a szavazást megelőző napokon. A St. George Hallban este felé hullámzni kezdett a néptömeg, s a hölgyek tömegesen toltak be a terembe, hol Bright már megkezdte megnyitó szónoklatát, melyben örömet fejezte ki a felett, hogy így nagy számu és szép közönség gyűlt egybe. Meghiszem, hogy örülhetett is Bright, mert mi-

○ A nagy-kállói állami reáltanoda ifjúsága, folyó május 21-én, Haragodon tavaszi vialamat rendez. A táncmulatság délután 2 órakor kezdetlik meg; este görög tájéteket fogja mulattatni a vendégek.

(L-n) A dohánytermelőknök a pénzügy miniszterium köztudomásra hozza, miként: a dohányjöveletli törvények és szabályok összállításának 67-ik §-ában a kiadott termelési engedélyek visszaadására, május 15-re kitűzött határidő, folyó évi június 15-ig meghosszabbíttatik.

(S-y) Tisza-Dobon, mint értesítők írja, folyó május 11-én a gróf Andrássy-féle szőlőskertben zártkörű majális tartatott. A mulatság délután 2 órátl egész másnap reggelig a legszebb rendben folyt le. A társadagyon folytonos jökvény és derült kedély vonult el. Vaskó János és Katona Gusztáv rendezte urak, a jelen voltak osztatlan becsülését és elismerését vitták ki maguknak, azon szives bánásmóddert és figyelmért, amellyel kivétel nélkül, minden vendég irányában, a mulatság egész tartama alatt, viseltek. A „szépeköl“ azért nem ér értesítők, mert, mint mondja, attól tart, hogy ha ő esetlenül az öket jelen volt „szépeköl“ egyenként vesztenének szépségüköl.

+ „A kisvárdai-vidéki felekezeti nélküli népnevelési egyelet“, mint onnan írják, folyó évi június 16-án tombola-játékkal összekötött tavaszi tanulmányltságot rendez saját pénztára javára. Ely sorsjegy ára 10 kr. Nyereménytárgyak a megye bármely vidékéről köszönötel fogadtatnak.

¶ Tisztelettel kéretnek mindazok, akik a ref. új templom alapjába valamit emeltek, vagy pénzdarabot akarnak tenni, azt folyó 19-én esteli 7 óraig a lelkesí hivatalhoz beküldeni sziveskedjenek.

◇ A ref. templom javára kisorsolando tárgyak folyó évi június végéig mindig beküldhetők.

(Br. F.) A szabolcsmegei és hajdukerületi „Orvosgyógyszeres-egylet“ folyó évi május 12-én tartotta meg ezévi rendes, egyszersmind tisztújító gyűlést a Sóstón. A szép számmal összegyűlt tagok nagy érdeklődéssel taglalták és kísérték az egyelet szellemi és anyagi jöletét czélzó szöngyere került tárgyakat és azok menetét Dr. Szabó Dávid az egyelet derék, faradtatlan elnöke megható szavakkban változa az egyelet múltját, jelenét és jövöjét Ezután Dr. Baruch Mör szép magyarságot feltűntető beszédében üdvös tevékenységre hívta fel az egyeletet; egyszersmind egy szakközönségnek kiadását indítványozta, mely míg egyrészlől hól körülül szöngyere az egyelet működésének feltűntetéséhez, másrészlől az állando biztostí által előre kitűzések munká- és pályakérdések közlése által, a gyűlések élénkséget mozditána elő. Ez indítvány elfogadtatván, a tiszti kar és választmányi tagok megválasztása vétetett foganatho Dr. Szabó Dávid közfelkiáltással elnöké, dr. Jós Andrássy alelnöké, dr. Baruch Mör és Varga Lajos titkároká, Hvezda Károly gyógyszerész pénztárnokká, Bertalan Pál gyógyszerész könyvtárnokká választatták. A választmányi biztostíba dr. Meskó Pál, dr. Flegman Miksa és ft Simon Endre esseres-plebános urak választattak be. Indítványoztatott továbbá, egy szabolcsmegei és hajdukerületi orvosgyógyszeres-egyleti önszegélyző és nyugdíjazó egyelet, mely indítvány elfogadtatván, annak tárgyalása a legközelebbi gyűlésre tűzött ki. Végül a jövö gyűlés helyiségeül Kis-Várda jelölöttek ki. A gyűlést egy a szabadban rendezett közélet követte. A közéletben az orvosgyógyszeres egyelet tagjain s több városi notabilitáson kívül, az ez alkalommal épen körökben lődöz Máriaissy honvéd tábornagy is résztvevett egész tisztikarával együtt. Ékekes közben fötízteendő Simon Endre ur poharat emelt Máriaissy honvéd tábornagyért. Meg kell még emlékeznünk Marossy Józsefné izletes köny-

dön anyyi szép szem tekinté reá biztatólag, midőn a gazdagon lőzött, és hullámzó fürteikkel elragadó hölgyek mosolyai csak is öket illettik; midőn a szép ajkáról csak is az ő számára hangzanak a sok vékony „éjlen“ kiáltások; büszkén tekinthetők föl a karzatra, hol a nők férjei, és az udvarlók serege úgy tekintett le a gyönyörű amazon táborra, mint Mózes az ígért földre. Azután csak azt kell nézni, hogy mint készül a költök által angyaloknak nevezett ezen hölgyek a detektorra, tapsokra zajszinálásra s ha kell harczra. Jelen harczra, ha kell az egész Angolhon, az egész világ ellen!!

Az elnök Bright megnyitó beszéde után felelekedik egy női alak. A karzat férfi közönségének elég meglátni őt, hogy előre biztostihassa számára a diadalt. De a szép menyecske gazella szemei most politikai tüben égnek; szép szemöldiveit összevonja, mint akár egy Cató; piciny keze ököibe szorul s furtökbe leomló ehjáhat hangyul félre dobja; azután egy búzke pillantást vet a karzat felé, mintha csak piciny kesztyűvel dobna oda a harcz jelölit; az arca kipirul erősen; s a mell hullámzik a benső indulatokól, s a kis szájjal előbb lassan szöngyere az argumentumokól, azután gyorsabban meg erősebb logikával úgy, hogy méltóan felkiáltathatunk, mint Burke szónoklatai után: hogy Isten, milyen szép így!!

Neki csak az táj, hogy habár boldognak is érzi magát, mégis tudja hogy mennyire megvan szorítva állása a társadalomban. Ö kívánja, hogy a nőket fel kell emelni és részeltetni azon jogokban, melyeket a férfiak már birnak stb.

A szónokló mindinkább tüzebb lesz. A karzatokról jóval hangos megjelgyezések, a nyilvános szemelmi nyilatkozatok még inkább fölingerlik. A gyűlékezett növegyi folyását tapsokkal; szép szemekkel gyözelmesen irányozzák a karzatok felé, hogy lassák a latást, mint a szónoklat előidezté.

A szónokló bevegeze beszédét, oly komoly hangon ajánlja indítványai elfogadását, s oly büszkén lép le a zajos tapsok között a szószéköl, hogy az ember kétkedni kezd, ha vajjon ezen alak az, ki még délben ott forogoldott a konyha körül, kezében óriási kanállal, ugyanazon egy szemelye?...

(Folyt. köv)

*) Lásd a „Szabolcs“ 1-ik számát.

hájáról. Marossy pinczejéről s a sóstói részvénytársulat azon elismerése kötelességét figyelemmel, melyszerint az egyetlen tag részére a furdót díjmentesen volt szíves használni oda bocsátani.

† Bartholomaeidesz Károly helybeli ev. lelkes eltnésnek titkáról végre egy fiatal lehallott. A boldogtalan lelkes hullája folyóúton 13-án Tisza-Lón kifogatott, véres fővel s egészen összeroncsolt állapotban A hullát legelőször Székely Alajos párisi orvos ur vette észre, amint a Tisza vizén lefelé uszott. A t-löki eljárásról azonnal ütközötték a hullá eltarthatóságát, egyidejűleg értesítvén a nyiregyházi városi hatóságot és a gyógyszeró családát. A szomorú öze egy még az napon utra kelt L-Lök felé, ki a hullában csakugyan eltűnt fejére ismert. Másnap, azaz május 14-én az ev. presbyterium összejött s elhatározta, hogy a hullát ott a megtalálás helyén temetik el az egyház költségén. Körülbelül 15 kocsit állítottatott elő a temetésre menendő végítességgé tevők részére, köztük a dalárdára is, akik a már a temetőben várakozó t-löki-ekkel csatlakozva, d u 2 órakor eltarthatottak az ott titokteljesen kimúlt lelkes földi maradványát. A sírnál a tisza-löki ref lelkes tartott megható beszédet. Szót emelt Bartholomaeidesz Janos ev esperes is, köszönetet szavazván a t-löki testvér egyházközönség azonos részvételt és szeretettel, mit az ember, a pap és a testvér irányában tanultani kegyes volt Nyugodjanak békével az élet viharai által szédült porrések ott a távolban; hátramartott kedvesei hajoljanak meg keresztényi megnyugvással, a legmagasabb Gondviselés tüközében, aki egyedül tudja, miért történik valami így és nem máskép; mi pedig, embertársai a szerencsétlenül kidőlt embernek, akik oly hajlandók vagynak pálcázt törni embertársaink tettei fölött, bizuk e szivrendítő esemény indokainak kifürkészését az időre, mely végre is minden titkot kiderít és kiegyenlít.

A KÖZÖNSÉG ROVATA.

Köszönet nyilvánítás.

Tisztelettel alulírott Nagyváradról, mint kinevezett postahiv. járulok Nyiregyháza ártóvén, mult aprillió 27-én veszélyes hólag-himlőbe estem, ennek következtében 8 napon át eszméletlenül, új szőlván várom hevertem ágyamban. Eképen egész életemen át gondosan őrzött jóátemet veszélyeztetve látván, leirhatlan volt fájdalom, midőn a baj nagyobb mérvet kezdett ötenni. Meg mint ismeretlen, csak tartózkodva tűrték meg házukban azon nemeslelkű emberek, akik szüntelen tartották a ragályos betegség elhárítását. Még akkor eszmélve, vígyódtam valamely tisztességes kórházban megvonulni s ott gondos ápolás mellett a betegség lefolyását eltoltni; de fájdalom! a városi óly emaradt, hogy az ily védtelen s hosszabbá pi-pihenésre szorult szerencsétlen betegnek nem képes menhelyt nyujtani. En tehát eszenve a szives elnézésért megfűtettem új szálláshelyemen. Most, midőn minden komolyabb következmények nélkül átstem a betegségem; nem mulasztatom el az önmegtámasztás példánykei gyuanit feltüntetni azokat, akik távolban élő szüleit, testvéreimet, jóbarátjaimat és ismerőseimet helyettesítve, nekem szenvedéseim közepette ápolásuk s tanácsuk által javamra szolgáltak. Első helyen kell megemlíkeznem dr. Svarec Adolf urát, kinek tapintatos gyógykezelése s emyedetlen buzgalomának köszönhetem, hogy épen szemem és elmém világát megörizve, keltlem fel betegségemből. Hálásan említem Czirbesz Pál urat és kedves nejét, akik éjt és napot töltöttek örökös ápolásomban. Végül nem feledkezhetem meg azokról sem, kik rendszeres viszonyok közt is tulterhelte, nagy önmegtámasztással viselik a hivatal nyujtát; értem a helybeli m. k. postahivatal tisztjeit. Ezeknek a közönségem méltánylatáért esdve, annálkább is köszönetet nyilvánítok, mert több helyütt ezen munkásoztály iránt nincsenek kellő elismeréssel. En hiszem, hogy Nyiregyháza nemeslelkű polgárai a postahivatalnokban ügynekek önzetlen, késő bajnokát üdvözlik s kétszeres elismeréssel fognak viseltetni irántuk, ha elmondom, hogy ók betegségem egész ideje alatt felsőm járólva, szivesen betöteget megireszedett helyem Isten áldása lebezgen a nemeslelkű önhetek életén, akik a szerencsétlenség percében, áldoztatott nem kimélve, meghozták a segélyt, szenvedő társuknak. Elmondám ezeket, hogy hálás szívemnek hálás érzelmei viszhangra lenjenek másoknál is hasonló körülmények között.

Nyiregyháza, május 8. 1873.

Bevelogna Rudolf
m. k. postahiv. járulok.

M e g h í v á s .

A nyiregyházi ref. egyház, építendő templomának május 22-én tartandó alapkövetési ünnepélyére, a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja.

Az ünnepély sorrendje:

- 1) Templomi ének a gyülekezet által: 37-dik dicséret. 1-5 vers.
 - 2) Ének az énekkartól.
 - 3) Ima, Révész Bálint püspöktől.
 - 4) Ének az énekkartól.
 - 5) Alkalmi beszéd, Lukács Ödön helybeli ref. lelkesítől.
 - 6) Ének az énekkartól.
 - 7) Az alapkövetési ünnepélyes letétele, ft. Révész Bálint püspök ur szónoklata kíséretében.
 - 8) Ének az énekkartól: Luther éneke.
- Az ünnepély helye: az új templom-helyiség; kedvezőtlen idő esetére az ünnepélyes szónoklatok az ág. ev. imaházban fogak megtartatni. Kezdeté 10 órakor d. e., amikor is az ág. evang. nagy haranggal és a ref. egyház harangjával fog jel adatni. Az ünnepélyt követi 1 órakor délután közönség, és este 8 órakor szavaltati és zene-estély, következő műsorozattal:

- 1) „Erdei dal”, előadja a dalárda.
 - 2) „Erdő erdő” 20-ik ábránd Székelytől, zongorán játsza: Euytogy Kornelia k.
 - 3) „A sziesz és fia” Kmethy Istvántól, szavalja: Prielle Peter.
 - 4) „Öt népdal” előadja a dalárda.
 - 5) „Elegia” H. W. Ernest-től, hegedűn, zongora kíséret mellett, előadja Wildner Alajos.
 - 6) „A holló” Pöge Edgar-tól, fordította: Rácz Károly; szavalja: Lukács Ödön.
 - 7) „Bih” szonoru ez az élet” 27-ik ábránd Székely huretlől, Zongorán játsza Palánzki Margit k. a 8.) „Párisi újusag” előadja a dalárda.
- Bélepti jegy 1 ft. Kezves felhívásokok a nemes czél érdekében háts közönséget fogadtatnak. Jegyek előre válthatók: Gregus s társai cukrázdájában, Torók Péter és Stépan Agoston kereskedésében, este a pénztárnál.
- Nyiregyháza, május 12-én, 1873.

A ref. egyház előjárósága.

V á l a s z

a „Szabolcs” 14-ik számában megjelent „felhívás”-ra.

A „nyirvidéki népbank” alapszabályai a n. m. m. k. kereskedelmi miniszterium által, a kölcsönösüzletre vonatkozó eszrevételeim mellett, kifogásoltattak, illetőleg visszaküldtek; minek folytán azokat módosítani és úgy visszatérjeszteni kellett. Innét az új késelelmzése.

A mi a hozzám beküldött pénzüszegeket illeti, azok a „Szabolcs” megvelei takarékpénztárba” vannak elhelyezve.

N-Kálló, április 25. 1873.

Az alaptök megbízásából
Popper Jozsef
idéig. pénztárnok.

S Z I N H Á Z .

Vasárnap májushó 4-én „Egy magyar plebános és a muszkavezető” színmű 3 szakaszban Lukács Sándortól. Nagy cím, kevés tartalom; sok szó kevés teny. Az egyes hatásra számított jelenetek és mondatok itt is megtették hatásukat. Vasárnap délután megjárja. **Kedden** május 6-án „Harom kalap” vígjáték 3 felvonásban Henegun Alfréd-től. Francia sikamosú mü alap eszme és irány nélkül, tele félre értekekkel, zavarral, miből csak az író teljes megerőtítéseiével hontakoznak ki az egymást már a hoztatásig meglucztató hősök. Ha a működő egyének kissé halványabban színeznek benne néháy jelenetet, minden hibát melletti is élvezetesebb lett volna.

Csütörtökön, május 8-án „Angyal és Daemon”, vígjáték 3 felv. Regi ismert darab, mely habár nincs is minden művészet nélkül; és bár Prielle kedves alakja és játéka a czimszerében tenyünként tündököl is, még sem helyesebbülkövetéle. E nézetünket igazolni látszott az úres színház is.

Sombaton, májushó 10-én: „A betyár kendője” népszínmű 4 felvonásban Abonyi Lajos-tól. Darab és előadás egyaránt kitűnő és correct. Szerző úgy látszik a velőgik ismeri a népeletet. Az ember alig biné, hogy az itt szírehozott egyszerű nép életében, oly méltó anyagot találhatott a valódi tragikumhoz. Őrszi (Prielle) a darab hősnője, a legtehetőesebb drámai alak, mely méltó tárgyaló szolgálkora a világ első drámaírójának. A Kulcsar család egyike a legbeszűletebb régi magyar nemes családoknak, melynek pártját ma már hiában keresnénk szemes Magyarországon. „A betyár kendője” a magyar színműirodalomban korcsokat képez. Vajha írónk közül minél többen követnék a betyár kendőjének irányát; hogy tisztulna meg színdarab valahára ama lehaságotól és fűrczművektől, melyek ma ellepik. Ha valaha, most van szűkese a nemzeti erkölcsi érzelmet ápolására, amídon úgy körül vagynak véve az idegen erkölcsök áramlataival Sokan esudálkoztak az előadás fényes sikerén. M. semmi esudálkozni valót sem láttunk benne. Magyar színezék játszottak magyar jellemdarabot. Lehetett-e kétkedni a siker fölött? Bizonyan nem. Ez előadás a darabról bátran elmondhatjuk, hogy megdöbtötte a nyiregyházi közönséget, mely ezáltal meglehetősen számban volt képviselve.

Vasárnap, május 11-én: „Kerekes András” népszínmű 3 felvonásban, Tóth Edlőtől. „A betyár kendője” után lehetetlen, hogy e darabról komolyan szólhassunk. A „Schneider Fani” szerzőjétől különben nem is várhatunk mást.

Kedden, május 13-án: „A párisi borbély” francia dráma 3 felvonásban Moineux től, fordította Follinus Emil. A lehető leggyengébb — nem dráma, mert drámai alak egyetlen sincs benne — színmű alapese irány, és igazság nélkül. Az ósgzőnek tengelyét erkölcsi elvtelenség és lélektani képtelenség képezi, melynek sem indoka, sem következménye. A szereplők ellen nincs kifogásunk; valamennyien dicséretes szorgalmat fejtettek ki, bár a darab hiányos volta miatt minden művészi eredmény nélkül.

Felolós szerkesztő: K. Kmethy István.

H I R D E T É S E K .

Alulírt tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy mindenféle szerkebe való kasok kötszere, legyen az futó vagy bármíno ur bícska, a megrendelés szerént a leggyorsabbtól a legfinomabb színezett kozsakkal, jutányos ár mellett ajánlkozok. Lakása Irányban; itt helyben pedig Rodevadt Herman nyerges Holló-utca 471-ik sz. a. ad utasítást.

Nyiregyháza, május 15. 1873.

(2—1) Harsányi Ferenc.

Lakváltoztatás.

Alulírott értesíti a n. é. közönséget, hogy lakását a nagygorosi-utczából a pazonyi-utczára Ajler Pál ur 811-ik számú házába tette át.

Tudatja egyezsmert a t. közönséggel, hogy mint eddig, úgy ezental is elvállal javítás és nyaralás végett mindenféle bélelt és béleletlen ruha-féléket a legjobb felügyelet és jutányos díjazás mellett.

Csernák Ferenc
szűcs

(2—1)

Egy legjobb karban levő (2—1)

HÉT OKTAVÁS ZONGORA

eladó Kralovánszky Mór ügyvédnél.

Felhívás.

A szathmári ipar és kereskedelmi bank igazgató tanácsának határozata folytán, felkérnek a részvényesek, hogy a hátralékok részleltézetéseket f. májushó végeig, a már befizetett összeg elvesztésének terhe alatt, befizessék. Nyiregyháza, 1873, májushó 16.

(0—1)

Szabolcsi Hitelbank.

Eladó részvény.

(3—1)

Egy darab „Tisza biztosító és jelzalog bank”-i részvény szabad költő eladó. A venni szándékozó Krasznay Gábor urral értekezhetik.

A nyiregyházi csemege üzletbe

e napokban megérkezett legfinomabb bel- és külföldi különféle íveges borok és serek, melyek mindíg jégbe hűtve is kaphatók, továbbá bádog szelencékben légmentesen elzárt hidegen és melegen ehető különféle hűsneműek, bel és külföldi szalám, kolbász, tormás virsli, sonka, halak, rák, sajtok és déli gyümölcsök és a mostani idényhez képest beszerzett zöldségfélék mint carfol, spárga, új ugorka, zöld borsó, zöld paszuly, és új kolompér, nemkülönbözen egynehány nap múlva beszerzendő mindenféle gyümölcsök, mint cseresznye, földieper, barack, dinnye stb. végre mindíg frissen kapható vaj, tej és aludt tej, midőn egyrészlő a t. cz. városi és vidéki közönség becses figyelmében ajánlatik, úgy másrészlő ezen árucikknek a lehető legjutányosabb áron leendő szolid és gyors kiszolgálattól a t. cz. fogyasztó közönség biztositatik.

Nyiregyháza, 1873 májushó.

A csemege üzlet.

Özvegy Hvezda Sámuelnekán szarvasutcai 8-ik számú által házában, egy kis udvari és egy kis utcai szobából álló bitorozott lakása, akár havi akár pedig évi időközökre f. évi junishó 1-ő napjától bérebe vehető. Bővebb értesítést ad a tulajdonos.

Ad. 1496. szám

1873.

(3—1)

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi királyi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közzirte tetteit, miként a kassai káptalan alapítványi pénztárának öz Kemmerling Lajosné szül. Orosz Anna, továbbá Kemmerling Anna és Gizele elleni végrehajtási ügyében, utóbbitólól vérehajtás alá vont s a berzelei 7 és 15. számú tjkévekbe bevezetett ingatlanok, és pedig a folyó 1873 június 30-ik és szűkség esetében a folyó 1873 június 30-ik napján délelőtt 10 órakor a helyszínen Berzel községében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Feltételek: Kikáltsági ár a 7 szűtkben foglalt ingatlanokra nézve 14019 ft 50 kr. a 15 szűtkben foglalt ingatlanokra pedig 11209 ft. 50 kr.

Bánompénz 10%

Vérő a birtoknak azonnal birtoka és használatába lép.

A vételár fizetendő három részletben, és pedig az 1-ő részlet 15 nap, a 2-od részlet 3 hó, és a 3-od részlet 6 hónap alatt fizetendő 6% kamattal.

Azon jelzalogos hitelzők, kik a bíróság székhelyén vagy ennek közelében nem laknak, ezennel felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviselősük végett, a hatóság székhelyén megbízottak rendelkezés s azok nevét és lakását az eladás jelenték be, ellenkezőleg a hivatalól kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Fgyvidékel felhívatnak mindazok is, kik a felfoglalt javak iránt tudomást vagy más igényt érvényesíthetőnek melles igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, hábár külön értesítést nem vettek is, nyujtsák be; különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítatni.

Kelt a Nyiregyházi kir. tszék tkvi osztályának 1873 április hó 16-án tartott üléséből.

Papp László

s. tk. vezető

Czincz Sámuel Nyiregyházán.

Elad és vesz mindenféle állam- és iparpapírokat, u. m. urbéri kárpótlást, szőlődézsma és nemzeti kölcsönöket; nem különben vasuti, bank és takarékpénztári részvényeket, ezüst- és aranypénzeket; továbbá bevált mindenféle couponokat (kamatszervény) a legillendőbb díjazás mellett.

(10-7)

Előleg értékpapírokra mindenkor kapható.

Előleges vásári jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a legközelebbi nyiregyházi vásárra

legujabb női felöltöket

bársony, selyem, ripsz és posztó kelmékből készítve **nagy választásban** szállítunk által.

Ezeket kívül régi áruhelyiségünkkel átellenben következő cikkek lesznek kaphatók

férfi-, női- és gyermek szalmakalapok

Harack Ferencz florenzei és bécsi szalmakalap-gyáros raktára.

A legelegánsabb **csipke, bast, lószőr és szalma női kalapok** feldíszítve. Bécs egyik divatrusnéjának raktára.

Világkiállítási és más divatos **nap- és esernyők** a gyár árjegyzéke szerint, mely árjegyzék az árulási helyiségben ki lesz tüggesztve.

A legjobb minőségű

női- és gyermek lábbelik

nagyválasztásban, meglepő szép forma, a legszilárdabb munka és mégis **rendkívüli olcsó árakban.**

Tisztelettel

Szathmár testvérek.

(3-2)

Eladó ház.

A helybeli Ipar és Kereskedelmi bank tulajdonát képező Szarvas-utcai 117. számú városi lakház és telek szabadkézből eladó. A feltételek felől értekezhetni Haas Mór alnökkkel.

Nyiregyházán, 1873. április 30.

(0-3)

Az igazgatóság.

Üzlet változtatás.

Alulírott tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy eddigi üzlet helyiségét a pazonyi utcából a tokaji utcában levő „**Ambruszy-féle**” házba tette át. Miféle módon a n. é. közönséget értesíteni szeretné, egyezsereginde alkalmat vesz magának, az eddig irányában tanúsított pártolást szives közönséget mondani s magát és üzletét továbbra is a n. é. közönség figyelmébe ajánlani.

Nyiregyházán, május 1. 1873.

(3-3)

Kerekes Lajos
szármagos

Eladó szélmalom.

Nánáson két, a legujabb szerkezetű szélmalom, egyik czélszerű pitlével, a másik gersli csinalóval is ellátva, e f. 1873. május 25-én közérverésen el fog adatni.

Feltételek: 1. Az előbbinek kikiáltási ára 7000 forint, a másiké 5000 forint. 2. A vételiár 6-os kamat fizetés mellett 6 év alatt részletenként fizetendő. 3. A venni szándékozó 10 száztólibanatpénzt és kellő biztosítékot felmutatni köteles lesz.

(3-2)

Nagy Sándor
társulati elnök.

(3-3)

Házfelügyelő!

Egy az uri háziartás minden rétegeiben kellő ismeretekkel bíró, mintegy 40 éves özvegy nő ajánlja magát valamely n. é. családnak kiadónál alkalmazásra s a házvitel minden tekintetbeni felügyeletére és rendbentartására. Értekezhetni Kis-Várdán Szőlőkert-utca 254. számú háznál, az ajánlközőval személyesen vagy bementett levél által, „ö. Darvay Kálmáné” czim alatt.

(3-1)

„Viktória”

Mostanáig a legjobb minőségűnek bizonyult valódi angol „Viktória” kötőpámut határozott áron Nyiregyházán a Kobilicz féle házban Kubassy Arthur divat és rőfös kereskedésében kapható.

Lakváltoztatás.

van szerencsém tudatni, hogy lakásomat Szarvas utca 109 számú saját házamba tettem át, hol eddig a pénzügyőri laktanya volt.

(0-1)

Major Ferencz

Eladó ház.

Nyiregyházán egy ház, lakhely-változtatás miatt, a legkedvezőbb feltételek mellett szabad kézből eladó. Öt szobából áll, konyha-, kamara-, pinczeistálló, szin és fűskamarával. Bármikor elfoglalható. Tudakozódhatni a tulajdonos Kovács Sándornál.

(2-2)

Torjay Károly

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy fűszer és festékkereskedését a n. kállói utcából a Gredig és Tester urak házában elhelyezve volt Legányi féle bolthelyiségbe tette át s ajánlja újonnan berendezett fűszer festék dísz és rövidáru cikkeit.

(3-2)

K. 1631.
1873.

Hirdetmény.

(3-3)

Nyiregyháza város tulajdonát képező ugynevezett vásártéri „Szelmalom” örökön eladóvá tétetvén, s a hozzá szükséges malomjog bérbé kiadó lévén, — felhivattak a vállalkozni kívánók, hogy tekintetbeni ajánlataikat írásba foglalva f. é. május 20-ik napjáig a polgármesteri hivatalhoz adják be.

Kelt Nyiregyházán, 1873. április 25-kén tartott képviselői gyűlésből.

Jurányi Hugó
főjegyző.

Egy terjedelmes lakosztály

a pazonyi utca elején, Dráskóczy Sámnelnél bérbé kiadó és minden perczen elfoglalható.

Nyiregyháza, 1873. Nyomatott Dobay Sándornál.

Végladás.

Az eddig „Sepper és Satorji” czég alatt ismert fakereskedésben található mindenféle fanemlék tetemes százkalkuláció és mellett, a lehető legrovidebb idő alatt, véggképen eladhatnak.

Tüzi tölgyfa ölenként 12 fr.

Nyiregyházán, május 12-én, 1873.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű, különösen a legközelebbi bécsi világtárlatra utazó közönség tudomására hozni, hogy raktáramban mindennemű női és férfi bóröndök s egyéb uti készletek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Nyiregyházán, 1873. április 25.

Häuffel Lajos
Kobilicz-féle házban.

(3-3)

Béton- vagy Concretházak.*)

A lakhiány már a kisebb városokra is kiterjedt, minek alapokát nyilván a drága építésmódban kell keresni. A téglá és mész ára azon mértékben emelkedik a melyben a tüzelő drágul, és a kőműves lanyha munkája is már alig kielégíthető. E nyomort enyhíteni a concretépítés látszik hivatva lenni, melynél a felhasználó anyagnak nem egész tömege, hanem csak egy része, égette-tik: kőművesre pedig nincs szükség.

A concretanyag áll, a homokszemek minősége szerint, 4—5 rész kavics, és egy rész meszléből (Cement).

A ki azon módot ismeri, miként az alföldi köznép rudak és deszkák közé veri földből háza, gazdasági épületei és kerítései falait: az már bír a concretépítésről fogalommal és képes egyszerű földszintes építményeket további utasítás nélkül — melylyel mi azonban szívesen szolgálunk — létesíteni. A különbség csak az anyagban fekszik.

A hol tiszta természetes homokos kavics található, ott ez használható egyszerűen, hol pedig ez nincs, ott vesz az ember két rész éles homokot, két rész kő-, téglá- vagy salaktöredéket oly darabokban, a mint az utak tatarozására használtatnak. Ezeket padlódeszkákon, ha lehet szárazon, lapátokkal két ember jól összekeveri és kiteríti s egyrészt cémenttel betakarja, s azután újból megkeveri és vízzel befocskendezi, de nem annyira, mint a máltert, hanem csak nedvesen, körülbelül, hogy a kézben összeszorítva éppen csak összetartsa, azután 3—4-szer összelapá-

* A francziák és angolok 1861-ben kezdtek beton vagy concret-házakat építeni, különösen az utóbbiak Folkstone városában egy egész sor három emeletes, s későbbben Marksstreetben négy-öt emeleteseket. Egy 60' magas épület földszint 18" vastag falakat kapott, melyek a magasságban egész 9"-ig vékonyodtak. Berlinben nagy hévvel fogták fel az ügyet, midőn 1870-ben a kőműveseknek is fogyni kezdett a munka. Múlt évben Salzburgban Freistätter két emeletes házat épített ily módon, s Bécsben ez idén kezdődött egy nagy építőtársulat ezen czéggel: „Actiongesellschaft für Beton-, Pist-, Concret- und Kalksandziegelbanten“, melynek programjában t. k. ez is mondatik: „a beton a leghíresebb építőanyag, melynek hordereje ugy áll a téglához mint 2:0.8. Szembeszökő például szolgál a világiállítási rotunda a praterben, mely ropant terhével beton-alapon áll. A betonnak még azon becses tulajdona is van, hogy gyorsabban szárad mint bármely más anyag és nedvességet föl nem vesz, tehát száraz raktárak, pinczék és lakoknak szolgál, melyek azonnal használhatók is; azonkívül legnemesebb építészeti alakokat vesz fel és 80—90 százalékkal olcsóbb építkezést enged.

tolja, mire aztán falcsatornában a felállított deszkák közé 3—4" vastagon vetteti és fabunkókkal levereti. Ha ily módon körüljárva a külfalakat, 3 deszka megtelt a legalsóbb deszkák már kivethetők és a felsőbbek fel rakhatók. Ha az épületet diszesebben kell kiállítani, akkor rudak és deszkák helyett külön gyalult, vagy egy öl hosszú, két hüvely vastag deszkalapokat használnak, melyek csavarra járó kapocsokkal tartatnak össze és függőlegesen állítatnak fel. A külfalakat négy-szegelni lehet, a mikor aztán a ház úgy néz ki, mintha faragott kőből volna összerakva. Ajtók, ablakok és kémények úrhagyatnak (werden ausgespart). A belfalaknál, melyek vékonyabban tartatnak, igen kell nézni a szoros jó összekötésre a külfalakkal, s az érintkezési helyeket csákánnyal fölvgaldalni.

Önmagától értetik, hogy oly építményeknél, hol czélszerűség mellett ékesség is kívántatik, hol lépcsők, oszlopok, padlózások, boltívek, párkányzatok és ékítmények jönnek elő — melyek kivétel nélkül concretból építhetők — tervet és vezetést ügyes építésre kell bízni.

Földszintes épületeknél minden láb magasságra egy hüvely falvastagság számítatik, úgy hogy egy 2 láb magas épület egy láb átméretű falakkal bírjon, melyekhez kapcsolódás (Ankerung) sem szükségeltetik.

Ezen építésmód előnyei már a következők:

1. Jutányosság, mely körülmények szerint 30—50% megtakarítást enged az anyagok, munka és térben, még pedig az által:

a) hogy a concretépítésnél kőmivest nem, hanem csak egyszerű napszámosokat, sőt nőket alkalmazunk és gyermekeket;

b) hogy az anyagot (homok és kavicsot) sehol sem kell venni, melynek ellenében a drága téglát teljesen mellőztetik;

c) hogy a falak vastagságánál, szemközt a téglával $\frac{1}{3}$, ($\frac{1}{2}$ helyett $1'$) szemközt a kővel $\frac{3}{4}$ ($2'$ helyett $1'$) megtakarításnak van helye anyag, munka és térben;

d) hogy a concretfalazat sem belül, sem kívülről vakolatot nem kíván, sőt simaságánál fogva, azt föl sem veszi. E szerint a külfalak megtartják szép természetes kőszintüket, a belfalak pedig egyszerűen kimeszeltetnek. További előnyei:

2. A falak szilárdsága, tömörsége és egyenletessége, mely napról napra öregbedik és sziklakeménynyé válik, úgy hogy azoknak utólagos áttörése nagyon nehéz munka: holott ellenben minden más fal hézagos és lazább összefüggésű.

3. Tökéletes szárazság, mely gyorsan bráll a viznek a kovácsokkal való összekötése által, tehát egészséges azonnal használható lakterek, raktárak stb.

4. Gyorsaság a kivitelben, más apróbb előnyöket nem is említve.

Alólírt gyár mult év szeptember havában Mogyoróskán alapjából felépítette egy 6° 3' hosszú, 3° 3' 8" széles, 2° magas lakház körfalait 10 nap alatt, melyek eperjesi helybeli árak szerint kerültek volna:

Concretből.

Falvastagság 1' köbtartalom 6° 0' 4".

Cement 150 m. (25 m. köbolenként)	1 frt 45 krral	= 255 frt — kr.
Homokos kavics 170 szekér (10')	— „ 40 „	= 68 frt — kr.
Munka: 1 felügyelő napdija	1 „ — „	
4 férfi keveréshez	75 krral 3 „ — „	
4 fiu hordáshoz	25 „ 1 „ — „	
2 „ vízhez	25 „ — „ 50 „	
3 „ bunkózáshoz	25 „ — „ 75 „	
	10szer 6 frt 25 krral	= 62 frt 50 kr.
Munka: belső meszelés 40 □°		2 frt 50 kr.
		o. é. 388 frt — kr.

Termésköből.

Falvastagság 2', köbtartalom: 10° 2' 6".

Kő: 22 □° fuvarral	9 frt — krral	= 198 frt — kr.
Mész: 36 hordó	2 „ 50 „	= 90 „ — „
Homok: 94 szekér	— „ 40 „	= 37 „ 60 „
Munka: alapzat 2° 3'	9 „ — „	= 21 „ — „
„ falazat 8° 0' 6"	18 „ 80 „	= 153 „ 50 „
„ és anyagok a vakolás, simitás, s külső belső meszelésnél 80 □°	1 „ — „	= 80 „ — „
		580 frt 10 kr.

Téglaából.

Falvastagság 1' 6", köbtartalom 9° 0' 6".

Tégla 14.000, szállítással	20 frt — krral	= 280 frt — kr.
Terméskő 10 □°	9 „ — „	= 90 „ — „
Mész 34 hordó	2 „ 50 „	= 85 „ — „
Homok 90 szekér	— „ 40 „	= 36 „ — „
Munka: alapzat 2° 1'	9 „ — „	= 18 „ 10 „
„ falazat 6° 5' 6"	18 „ — „	= 124 „ 50 „
„ és anyagok a vakolás simitásnál s külső belső meszelésnél 80 □°	1 „ — „	= 80 „ — „
		713 frt 60 kr.

a miből látható, hogy a concret- vagy beton-építésnél, szemben a terméskő-építéssel 33%, a tégláépítés irányában pedig 48% megtakarítható, mely arány még kedvezőbben idomul falun, hol a téglá helyben nem kapható, vagy nagyobb városokban, hol az anyagok és a kőművesbér drágábbak, eltekintve attól, hogy a keresztfalaknál is nevezetes megtakarítások állanak elő.

